

SPRAWOZDANIA

“Szkola letnia” Komitetu Technologii i Chemii Żywności
oraz Komitetu Mikrobiologii Polskiej Akademii Nauk:

“Przechowalnictwo i stabilizacja aktywności drobnoustrojów przemysłowych”

“Szkola letnia” zorganizowana została w dniach 12 – 16 października 1988 r. w Sulejowie–Podklasztorzu, woj. piotrkowskie, przez Instytut Technologii Fermentacji i Mikrobiologii Politechniki Łódzkiej, zespół mikrobiologii.

W zajęciach uczestniczyło 91 osób, z 24 różnych ośrodków krajowych. Byli to reprezentanci z: Akademii Rolniczych [7], Uniwersytetów [2], Instytutów Branżowych przemysłu spożywczego [3], Ośrodków Badawczo–Rozwojowych [2], Zakładu Produkcji Biopreparatów, Państwowego Zakładu Higieny, Wojskowej Akademii Medycznej, Akademii Medycznej, Laboratorium Służby Żywnościowej MON, Centralnego Laboratorium Chłodnictwa oraz Instytutów Politechniki Łódzkiej [3]. Dodatkowo w zajęciach specjalistycznych brało udział 5 osób.

Tematyka wykładów i zajęć seminaryjnych zgrupowana była w następujących kierunkach:

1. Podstawy teoretyczne przechowalnictwa i stabilizacji aktywności drobnoustrojów, drogi ulepszania drobnoustrojów (prof. T. Lachowicz, prof. H. Oberman, doc. J. Szopa).
2. Inżynierskie aspekty utrwalania biopreparatów (dr J. Adamiec, w konsultacji z prof. Cz. Strumiłło).
3. Metody przechowalnictwa drobnoustrojów, skuteczność różnych metod przechowywania drożdży, pleśni, promieniowców, bakterii (doc. M. Bielecka, doc. J. Chełkowski, doc. A. Chmiel, dr D. Wieczorek, dr Z. Libudzisz, mgr L. Gmurkowska, prof. H. Oberman).
4. Organizacja komputerowej bazy danych Kolekcji Drobnoustrojów, zasady katalogowania szczepów, karty dokumentacyjne i in. informacje, wykłady oraz zajęcia praktyczne (dr P. Walczak, dr H. Stobińska).
5. Patentowanie szczepów przemysłowych (prof. O. Ilnicka–Olejniczak).

W ramach zagadnień metodycznych uczestnicy “Szkoly” przedstawili krótkie doniesienia (7 referatów) dotyczące skuteczności metod konserwowania monokultur i układów mieszanych drobnoustrojów liofilizowanych, zagęszczonych i zamrożonych osadów, mrożonych i przechowywanych w ciekłym azocie. Przedstawione także zostały problemy przemysłowej produkcji biopreparatów (Biolacta–Olsztyn).

Na zakończenie omówiony został stan i perspektywy organizacyjne Kolekcji Drobnoustrojów w Polsce.

Ogółem program objął 15,5 godzin wykładów i 13,5 godzin zajęć seminaryjnych.

Uczestnicy "Szkół" z ogromnym zaangażowaniem i zainteresowaniem, a także ze wzorową dyscypliną, uczestniczyli we wszystkich zajęciach. Dyskusje problemowe nierzadko szeroko przekraczały ramy godzin ustalonych w programie zajęć. Sprzyjały temu dość dobre warunki bytowe i niewątpliwie trafnie dobrany program zajęć. Podkreślano to w licznych wystąpieniach, a także w obszernych dyskusjach merytorycznych.

W podsumowaniu wyników pracy wysunięte zostały następujące propozycje:

- 1) kontynuowanie organizacji mikrobiologicznych "Szkół letnich" z uwzględnieniem kierunków tematycznych zawężonych, np. "Zmienność drobnoustrojów", "Wykorzystanie techniki komputerowej w przechowywaniu szczepów drobnoustrojów", "Skuteczność różnych metod przechowywania kultur" i in.;
- 2) zorganizowanie w kraju federacji Kultur Drobnoustrojów z pozostawieniem inicjatyw organizacyjnych ośrodkowi łódzkiemu;
- 3) ustalenie zasad prawnych umożliwiających patentowanie szczepów przemysłowych, wyjaśnienie możliwości przechowywania szczepów patentowych w kraju;
- 4) opublikowanie wykładów i materiałów seminaryjnych jako specjalnego wydawnictwa "Szkół".

Propozycje te zostaną włączone do programu działań Komisji Biotechnologii odpowiednich Komitetów PAN. Materiały te zostaną wydane przez Politechnikę Łódzką.

Uczestnicy "Szkół" odbywali zajęcia w sali zaadaptowanej do obrad. Udostępniono im ponadto 3 komputery, magnetowid z TV z kasetą Światowej Federacji Kolekcji Drobnoustrojów ilustrującą prace niektórych standardowych laboratoriów. Każdy uczestnik miał możliwość bezpośredniej pracy na tym sprzęcie w czasie zajęć seminaryjnych i poza nimi.

Poza programem zajęć uczestnicy mieli okazję zwiedzić Sulejów, w tym zespół obiektów klasztornych byłego opactwa cystersów (zabytki klasy "O"), a także Piotrków Trybunalski.

Funkcję sekretarza naukowego "Szkół" pełniła dr Z. Żakowska, kierownikiem naukowym była prof. H. Oberman.

Helena Oberman